

Dosarul nr. 2ra-1314/19

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Chistol

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, V. Buhanaci, G. Dașcheivici

ÎNCHEIERE

3 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valentina Marina reprezentată avocatul Ludmila Bolocan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Marina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Industrialproiect” cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului și indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă, încasarea sporurilor salariale, încasarea restanțelor la salariu, încasarea penalității pentru întârzierea plății salariului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 1 octombrie 2016, Valentina Marina a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Industrialproiect”, solicitând repunerea în termen a cererii de chemare în judecat; recunoașterea nulității ordinului nr. 12 din 18 martie 2015 prin care reclamanta a fost concediată din funcție în legătură cu reducerea statelor de personal; restabilirea reclamantei în funcția de șef al biroului de proiectare începând cu 19 martie 2015; încasarea salariului și indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă din luna ianuarie 2014 și august 2015; încasarea sporurilor salariale pentru perioada ianuarie-august 2014, în cuantum de 500 de lei lunar; încasarea restanțelor la salariu începând cu 19 martie 2015 și a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă; încasarea penalității pentru fiecare zi de întârziere a plății salariului; repararea prejudiciului moral, estimat în mărime de 50 000 de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că din 2 octombrie 1972 a activat la Institutul de Stat de Proiectare „Moldmestpromproiect” în secția de construcție ASO - 1 în calitate de inginer-constructor.

Pe parcurs Institutul și-a schimbat denumirea în „Moldghiproprom”, iar din 15 ianuarie 2015, în rezultatul reorganizării prin transformarea din Institutul de Stat de Proiectări „Industrialproiect” s-a format SRL „Industrialproiect”.

În anul 1990, în urma lichidării secției unde activa, s-a transferat în secția de proiectare, unde a activat în calitate de șef al cabinetului de proiectare pe parcursul a 25 de ani, până la data de 18 martie 2015.

Reclamanta a relatat că la 16 ianuarie 2015, prin ordinul nr. 3, a fost preavizată, iar la 18 martie 2015, prin ordinul nr. 12, a fost concediată din funcția deținută în legătură cu reducerea statelor de personal.

După preîntâmpinarea din 16 ianuarie 2015, a lucrat în cadrul SRL „Industrialproiect” până la 18 martie 2015, iar la 19 martie 2015 a fost rechemată la serviciu unde a activat până la 19 septembrie 2015, când a fost trimisă acasă de către director sub motivul că nu sunt surse financiare și nu are cu ce achita salariul, însă ulterior a aflat că în locul ei activează o altă persoană, care nu are competența necesară.

A indicat că în luna august 2015, fiind la serviciu, s-a accidentat la locul de muncă, luxându-și brațul stâng din umăr, iar pârâtul a refuzat să-i plătească indemnizația pentru incapacitatea temporară de lucru pe perioada iulie-august 2015.

Conform răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. M-604/16 din 9 iunie 2016 la petiția reclamantei din 19 mai 2016, în rezultatul verificărilor efectuate, s-a constatat că în baza listei de plată nr. 128 din 7 august 2015 reclamantei i s-a achitat suma de 2 000 de lei, conform dispoziției de plată nr. 1029 din 15 august 2015 i s-a achitat indemnizația de eliberare în sumă de 12 026,58 de lei, însă, de fapt, a primit doar suma de 10 000 de lei indemnizație, iar cealaltă sumă indicată de angajator, nu a încasat-o.

A menționat că nu este de acord și cu cuantumul indemnizației de eliberare, deoarece consideră că nu a fost calculat corect, susținând că după 43 ani de activitate în cadrul întreprinderii suma respectivă ar trebui să fie mai mare.

În răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii se confirmă că, după concedierea sa la 19 martie 2015, aceasta a activat în baza contractului individual de muncă nr. 4/1 în funcția de muncitor auxiliar în arhivă pe o perioadă de 6 luni, până la 19 septembrie 2015, iar conform ordinului nr. 29-c din 18 septembrie 2015 relațiile de muncă au încetat, deși reclamanta nu a participat la încheierea contractului individual de muncă, nu l-a semnat și nu a primit copia acestui contract.

A indicat că la încetarea raporturilor de muncă angajatorul nu i-a achitat sumele ce i se cuveneau la eliberare, în sumă de 5 168,63 de lei, contrar prevederilor art. 143 alin. (1) din Codul muncii, și nu i-a fost restituit carnetul de muncă, din care motiv nu a putut să se angajeze la alt loc de muncă.

La fel, Valentina Marina a indicat că potrivit legislației în vigoare avea dreptul la locuință de serviciu, pe care a solicitat-o de la angajator începând cu perioada anilor 1990, ea fiind înscrisă în lista persoanelor care beneficiază de acest drept.

Însă, aproximativ în anul 2006, fără a i se aduce la cunoștință motivele, lista a fost anulată din inițiativa directorului Vitalii Vorobiov, ce a servit temei de înrăutățire a relațiilor între directorul pârâtului și reclamantă, în pofida faptului că

directorul a fost preîntâmpinat de Primăria mun. Chișinău de a-i acorda Valentinei Marina spațiu locativ.

A reținut că la 1 august 2016, prin scrisoare recomandată, a expediat în adresa pârâtului o cererea prealabilă, recepționată de acesta la 2 august 2016, însă nu a primit niciun răspuns.

Prin hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Marina împotriva SRL „Industrialproiect”.

S-a respins ca neîntemeiată cerința SRL „Industrialproiect” privind încasarea de la Valentin Marina a cheltuielilor de asistență juridică.

La 12 aprilie 2018 avocatul Ludmila Bolocan, acționând în interesele apelantei Valentinei Marina, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii.

La 17 aprilie 2018 Valentina Marina a contestat cu apel hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii.

La 7 august 2018 avocatul Ludmila Bolocan, în interesele apelantei Valentina Marina, a prezentat cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, cu trimiterea cauzei spre nouă rejudecare în primă instanță.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Valentina Marina și reprezentantul acesteia avocatul Ludmila Bolocan.

S-a casat parțial hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii ca tardive a pretențiilor reclamantei Valentina Marina cu privire la încasarea salariului și indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă din luna ianuarie 2014 și august 2015; încasarea sporurilor salariale pentru perioada ianuarie-august 2014, în cuantum de 500 de lei lunar; încasarea restanțelor la salariu începând cu 19 martie 2015 până în prezent și a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă; încasarea penalității pentru fiecare zi de întârziere a plății salariului; repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei, și în această parte s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care aceste pretenții s-au respins ca neîntemeiate.

În rest, în partea respingerii ca tardive a pretențiilor reclamantei Valentina Marina privind recunoașterea nulității ordinului nr. 12 din 18 martie 2015 prin care reclamanta a fost concediată din funcție în legătură cu reducerea statelor de personal; restabilirea în funcția de șef al biroului de proiectare începând cu 19 martie 2015, hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut fără modificări.

În motivarea soluției, cu referire la pretențiile ce țin de recunoașterea nulității ordinului nr. 12 din 18 martie 2015, prin care apelanta a fost concediată din funcție în legătură cu reducerea statelor de personal și a pretenției de restabilire în funcție de șef al biroului de proiectare începând cu 19 martie 2015, instanța de apel a conchis că termenul este încălcat, menționând că reclamanta a cunoscut despre emiterea ordinului contestat, fapt demonstrat inclusiv și prin actul nr. 4 din 26 septembrie 2015 ce confirmă refuzul reclamantei de a contrasemna ordinul privind eliberarea din funcție, semnat inclusiv de către reprezentantul organului sindical.

Totodată, a menționat că reclamanta nu a motivat prin probe faptul omiterii termenului de adresare în judecată.

Astfel, instanța de apel a conchis că pretențiile date au fost corect respinse de prima instanța ca fiind tardive.

Cu referire la pretențiile privind încasarea salariului și a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă, încasarea sporurilor salariale, încasarea restanțelor salariale și a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, încasarea penalității pentru fiecare zi de întârziere a plății salariului și repararea prejudiciului moral, instanța de apel a conchis că concluzia instanței de fond privind tardivitatea acestora este eronată, or conform art. 355 alin. (1) lit. b) Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Prin urmare, instanța a concluzionat că în această parte, cererea de chemare în judecată este neîntemeiată.

La 13 mai 2019, Valentina Marina, reprezentată de avocatul Ludmila Bolocan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului, a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și bazată pe interpretarea eronată a probelor și a legii.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de Marina Valentina la 22 martie 2019 (vol. II, f.d. 94), respectiv recursul declarat la 13 mai 2019, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Marina Valentina reprezentată avocatul Ludmila Bolocan, nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Marina Valentina reprezentată avocatul Ludmila Bolocan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari